

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiae Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Conciliis Et Consilijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

cuius, ut scilicet aliquis pro pecunia ibi sepeliat
 tur, tamen non dantes oblationes debitas pro su-
 stentatione, debent compelli dare secundum
 consuetudinem, & possunt puniri per sacramen-
 torum subtractionem, non per sacerdotem, cui
 sunt oblationes faciendae, ne uideatur pro sa-
 cramentorum uel sacramentalium exhibitio-
 ne aliquid exigere, scilicet per aliquem superio-
 rem. Quae fiunt ad ornamentum sepulturae,
 profunt uiuis ad solatium, defunctis uero per
 accidens, in quantum excitant uiuos, ut orent
 pro eis, uel in quantum pauperes recreantur,
 ecclesia decoratur, uel dantur ad reuerentiam
 Dei, ut cera, oleum &c.

Locus sacer prodest sepulcro non ex opere o-
perato, sed ex opere operante, in quantum ipse
 dum uiueret hoc meruit, uel alij pro eo, ut san-
 cti illius loci, & ministri frequentius & spiritua-
 lius orent pro eo.

Sepultura in loco sacro non nocet impio, nisi
 si in quantum eam sibi indignam procurauit,
 propter humanam gloriam.

Sepulturam non ponit Christus inter opera
misericordiae, sed solum ea quae sunt euiden-
tiis necessitatis.

DE CONCILIIIS ET

Consilijs. *108. b.*

Concilium est infra Papam,

Papa

DOCTRINA SCHOLAST:

Papa extra Concilium habet pronuntiare.
Omnia Concilia à spiritu sancto profecta sunt
& quicquid in Concilijs conclusum est, autho-
rem habemus spiritum sanctum.

Tanta est Conciliorum autoritas, quod ne-
mini liceat illis aut illorum gestis, contradice-
re.

Concilium quod uoluntati Papæ in aliquo
refragatur, conciliabulum potius appellari de-
bet.

Concilium generale non potest errare:

Consilia Evangelica supra præcepta sunt, nõ
infra.

Falsum est dicere consilijs seruatis, nondum
impletum esse præceptum Dei.

Consilium plus est præcepto.

Concilijs plus credendum est, quàm simpli-
ci laico scripturam alleganti.

Prima quatuor concilia Euangelio sunt æ-
qualia.

Concilio sine scriptura plus credendum est,
quàm laico cum scriptura.

In Concilijs non inuenitur statutum, quod
Romanæ ecclesiæ legem ullam Concilia præ-
fixerint, imò inuenitur, quòd omnia Concilia
per Romanæ ecclesiæ autoritatem facta fue-
rint, roburq; acceperint.

In Conciliorum statutis potenter excipitur
Romani Pontificis autoritas,

Nllus

Nullus erit ordo in Christi ecclesia, nulla hierarchia, sed perpetuus horror, & sempiterna confusio, ubi negabitur, non licere Papæ cum suis sibi sumere iudicium in Concilijs.

Ecclesia nullum Concilium uniuersale cognouit pro legitimo, quod à Papa non fuit congregatum, & in quo Papa non egit præsidem.

In octo primis uniuersalibus Concilijs, omnia apostolicæ sedis & Romani Pontificis iudicio, peracta fuerunt, & tam acta, quam iudicia synodalia prorsus ab unius authoritate atq; iudicio dependerunt.

Figmentum est, & impudens mendacium, imò pura calumnia, quòd quidam dicunt, Pontifices in Concilijs sæpe ex suis traditionibus & consuetudine contra uerbum Dei pronunciasse. Siquidem Christus rogauit pro Petro ecclesiasticæ hierarchiæ capite, ne deficeret fides eius, ad confirmandos hæsitantes fratres in fide.

Summum iudicium in Concilijs, esse penes supremam & sacrosanctam iurisdictionis auctoritatem, nempe apostolicæ cathedræ, & ecclesiasticæ hierarchiæ præsidis, primum certum est, ex ipsa forma societatis ecclesiasticæ, deinde ex umbra & figura eiusdem in illa synagoga ueteri, in qua omne difficile & ambiguum iudicium, ad præsidem cathedræ & sacerdotes secum

DOCTRINA SCHOLAS.

in eadem ministrantes domino, mandatum est eorum absq[ue] ulla tergiversatione, exceptione, discussione sequi de finitionem & iudicium, inobedientesq[ue] imperio sacerdotis p[re]sidis, penes quem erat sacrosancta illa iurisdictionis auctoritas, puniri mortis supplicio.

*Obuersionem
armis.*

Ex uerbis Christi, Matthæi 18. Dic Ecclesie, quidam statuunt, summum in Concilijs iudicium esse penes ecclesiam. Verba Christi intellecta de unaqualibet particulari ecclesia, quemadmodum illa Christum intellexisse certum est; euidenter falsum est quod dicitur, summum in Concilijs iudicium esse penes ecclesiam. Non enim uniuscuiuslibet particularis ecclesie, est summum in ecclesia iudicium, supremæq[ue] iurisdictionis auctoritas, cum sit ordo inter ecclesias, & inferior subiecta superiorum auctoritati & iudicio, donec ad primam supremamque uentum est, quæ secundum formam hierarchie ecclesiasticæ de alijs omnibus iudicans, nullius quam Dei iudicio subiacet. Ast uerba Christi nullo modo intelligi possunt de uniuersali ecclesia, quæ nullam prorsus iurisdictionis auctoritatē à Christo accepit, nec est idonea ulli correctioni faciendæ, ulli peragendo iudicio, ullis actibus iudicialijs, quia dispersa in uniuersum orbem multitudo. Nec ualet quod dicunt, uniuersalia Concilia loco uniuersalis ecclesie esse, cum nullam talem commissionem uniuersalis ecclesie

11.
3.

110.

2

ecclesiae demonstrare possint.

Sancti Patres ab initio quotiescunque conuenerunt ob quaestionem aliquam fidei, semper respexerunt ad unam baptismi Petri Cathedralam, non ignorantes ad cuius discussionem definitionemque pertineret omnis fidei quaestio, pro cuius fide, ne quando deficeret, singulariter rogasset Christus, quo remississet confirmandos, suborta inter nos dubitatione aliqua de fide.

Deus in ueteri testamento uoluit ad sacerdotes pertinere, ut suo iudicio discernere, & diiudicarent controuersias, quas circa legem suam contigit oriri, atque ea, quae ad fidem, religionem, cultumque diuinum pertinent: igitur iniuste contendunt, qui iudicium rerum ecclesiasticarum iudicant ad reges, principes uniuersaliumque saeculorum ordines spectare.

Et si Romani principes nonnunquam leguntur Concilij interfuisse, non tamen ut cognitores aut iudices interfuerunt, sed tantum pro seruanda tuendaque Concilij autoritate, unitate, & concordia.

Caesares, reges, & principes nunquam interfuerunt Concilij, nisi prius ab episcopis, petita licentia. Quando autem interfuerunt, non supremum locum occuparunt, uerum infimum locum in sella humiliore.

DOCTRINA SCHOLAST:

Sæculares principes licitè intersunt synodalibus conuentibus, sed non tractatibus nec definitionibus in Concilijs.

Rectissimè sentiunt, qui Cæsares & sæculares principes negant esse cognitores & iudices in Concilijs, sed admittunt eos, ut adminiculatores, fautores, & synodalis definitionis adsertores aduersus hostes pietatis & orthodoxæ fidei: huiusmodi synodis interesse quidem possunt sæculares Principes, sed non debent.

Christus dixit: Super Cathedram Moysis sederunt Scribæ & Pharisei & ceteri. & addidit: Omnia quæcunque uobis dixerint, seruate & facite, secundum opera uerò illorum nolite facere, dicunt enim & non faciunt. Ex his uerbis apertum est, mala opera uitamque perditam Pontificum & aliorum Clericorum qui præsident Cathedræ, hoc est, Concilijs, non tollere debitam erga illos obedientiam.

Vniuersalis ecclesia nullam habet auctoritatem iurisdictionis in Concilijs, nec ullam à Christo accepit.

Romani Pontificis auctoritas non est subiecta Concilijs, sed Concilia Romani Pontificis auctoritati.

Omnibus synodis uniuersalibus & synodalibus earundem decretis, definitionibus & sententijs, ut iustis ac pijs auctoritatem ac robur impartita est semper apostolicæ sedis auctoritas.

Nunquam

Nunquam est factum, quod synodalis sententia apostolicæ sedis sententiam & iudicium correxerit, sed subscripserit semper, & uelut normam quandam in obliquabilis fidei & iudicij semper fuerit secuta.

Quod nullus in Pontificem iudicandi ius habeat, ipse uerò cuncta iudicare, uide infra locum proximè sequentem, de primatu Papæ.

Cum Leo 3. à Paschali Primicerio, & Campulo præbytero apud Carolum magnum imperatorem, grauiter & de grauibus criminibus accusaretur, & eiusdem instantia, eam ob causam, totius Gallie, Germanie, & Italie Romam conuenisset episcoporum synodus, eaq; confidens in beati Petri Basilica, rogasset Imperator episcopos de causa Pontificis, cui accusatores capitale crimen intenderant, uno uelut ore concorditer omnes responderunt, sedem Apostolicam, quod Dei ecclesiarum omnium caput sit, à nemine iudicari debere, quo tam graui responso deterrito Imperatore, reiectisque accusatoribus, ommissa est omnis ulterior cause inquisitio. Et uel ex hoc uno facto perspicuum est, Papam cunctos habere iudicandos, & à nemine iudicari debere, nec humano iudicio subiacere.

Questionum & controuersiarum, quæ suboriuntur circa fidem catholicæ ecclesiæ, ipse Pontifex constitutus est iudex & arbiter.

DOCTRINA SCHOLAST.

Pro certo adfirmandum est, summi esse Pontificis conuocare Conciliū, tanquam eius, qui summus est post Christum pastor ouium in rebus præsertim spiritualibus & ecclesiasticis, quarum præcipue Concilium est.

In primis dubium non est, Romanum Pontificem, quem merito maximum eundemque summum uocamus, primum sibi uendicare locum in Concilio, quia sub Ihesu Christo, summo secundum ordinem Melchisedech & in æternum sacerdote, pontificeq; secundum ueritatem maximo, caput sit idemq; princeps totius ecclesiæ, & in hac indubitatus illius Vicarius: proximum deinde locum uendicat sibi Cardinalis Hostiensis ex Priuilegio, quo Romanum Pontificem præ ceteris consecrat. Hunc sequitur in sessione, Patriarcha Constantinopolitanus, hunc Alexandrinus, hunc Antiochenus, hunc Hierosolymitanus. Post hos deinde sedes patriarchales sequuntur aliæ quatuor sedes: Aquileg. Bituricens. Grandensis, & Risangens. Post illos deinde sequuntur alij secundum suæ dignitatis ordinem, ut primò Archiepiscopi, mox Episcopi, deinde Abbates.

Lata sententia in Concilio, heretici & eorum libri comburendi sunt.

42. a. In Concilijs illi opinioni magis adhærendū est, quæ magis uidetur concordare cum dictis sanctorum & determinationibus ecclesiæ, si au-

autem de alijs rebus, tunc fauendum est ei, qui
melioribus rationibus roboratur.

In Concilijs dicta sanctorum ab ecclesia ap-
probatorum sunt firmiter tenenda, & præci-
puè dicta quatuor doctorum usq; ad ultimum
iota seruari debent, & defendi usq; ad sanguinis
effusionem.

*(Paralyt. l. 1. c. 1. in filijs
in d. 1. c. 1.)*
Lex uetus dat præcepta, euangelium autem
persuadet consilia.

Consilia pertinent ad perfectos, præceptum
autem ad perficiendos, sed promissio ad imper-
fectos, prohibitio uerò ad peruersos.

Præcepta separant nos ab illicitis, sed consi-
lia à concessis.

Per præcepta declinamus peccatum, per cō-
silia declinamus occasiones peccandi.

Per præcepta maximè negatiua fugimus
pœnam, per cōsilia præmia cumulamur.

Consilium seruatum affert præmium, non
seruatum adducit supplicium.

Ad præcepta constringimur ex debito, sed
ad consilia non nisi ex uoto.

Consilium per uotum fuit præceptum.

Consilia euangelica quæ Christus adiecit præ-
ceptis, hæc recensentur. Primum est pauperta-
tis, quæ cōsistit in abdicatione proprietatis. Sē-
cundum est obedientia, iuxta illud: Super cathe-
dram Moysis sedebunt scribæ & pharisæi, quod

DOCTRINA SCHOLAST.

3. dicunt, facite &c. Tertium est castitatis, iuxta illud: Triplices sunt Eunuchi &c. prædicta consilia tria sunt spiritualia & substantialia omnis perfectæ religionis, quia suos observatores elongant à malo, non solum quantum ad culpam, sed etiam quantum ad causam. Quartum consilium est charitas, Mathæi 5. Diligite inimicos uestros &c. Illud quantum ad dilectionem affectus est præceptum, sed quantum ad dilectionem effectus, est consilium, quia inimico uelle gratiam & gloriam necessitatis est, sed ostendere illi signa beneuolentiæ, hoc perfectionis & consilij est, unde ad hoc non omnes tenentur.
3. Quintum est mansuetudinis, iuxta illud: Si quis te percusserit in unam maxillam, præbe ei & alteram &c. Ad idem pertinet, qui tecum uult iudicio cõrendere &c. Vnde repetere sua coram iudice infirmis & imperfectis licet, perfectis nõ.
7. Sextum est misericordiæ & erogationis, iuxta illud: Omni petenti tribue &c. Septimum est de simplicitate uerborum, ut ibi: sit sermo uester sic sic, non non, &c. Ad hoc consilium reducitur & illud: Non iurabis &c. Octauum est de uitanda occasione peccati, unde dicitur: Si oculus tuus scandalizat te, eijce eum. Nonum est de rectitudine intentionis ac simplicitate finis, unde dicitur: Attendite ne iustitiam uestram faciatis coram hominibus &c. item, nesciat sinistra tua, quod facit dextra, item, sic luceant opera uestra &c.

stra &c. Decimum de conformitate operis ad doctrinam, ut ibi allegant onera grauiā &cæt.

Item: eijce primum trabem ex oculo tuo &cæt. *Julio 188. b*
 Conciliū solus papa conuocare habet, a quo non potest appellari ad concilium, sed è conuerso.

Præcepta sunt fines consiliorum.

Consilia Christi reducuntur ad tria, ad paupertatem, ad continentiam, & ad obedientiā.

Consilia tria Euangelica secundum se omnibus expediunt, nisi ex dispositione aliquorum quorum affectus ad hæc non inclinatur.

Observatio consiliorum Euangelij difficilior est, quàm præceptorum, quo ad actus exteriores, quo autem ad interiores perfectè è conuerso.

Nullus actus perfectionis cadit sub consilio qui in aliquo casu non cadat sub præcepto.

Genus supererogationis duplex est, scilicet, totaliter excedens necessitatem salutis & eius de necessitate, licet non quo ad hunc modum. Secundum potest sub præceptum cadere Ecclesie, uel cuiuscunq; legislatoris, quo ad determinationem modi, non autem primum, sed tantū cadit sub consilio.

Consilium nunquam obligat, nisi per hoc, quod in præceptum trāsit, ex aliquo accidēti.

Consilij donum dirigit nos in omnibus ordinatis ad finem uitæ æternæ, siue necessarijs, id

DOCTRINA SCHOLAST,
est, præceptis, siue non, id est, consilijs.

DE PRIMATV, DI
gnitate, & potestate papæ,
& prælatorum.

1 / Romanus Pontifex uicarius Christi est, &
successor Petri, super omnes totius mundi Ec-
clesias, à beato Petro constitutus.

1 / In potestate papæ est, non solum morum ar-
ticulos, sed & fidei constituere.

Papa non potest errare.

Contra papæ decreta nemini licet sentire.

Papa est supra concilium.

Ius conferendi Ecclesiasticā potestatem, stat
penes solum papam, & cui papa committit.

2 / Nemo debet admitti ad munus Ecclesiæ, ni-
si aut à papa, aut eius uicem tenentibus, electus
ordinatus & confirmatus fuerit.

2 / In potestate papæ est, cōdere traditiones æ-
quales præceptis Dei.

Papa potest remittere omnes pœnas, quas ar-
bitrio uel suo, uel canonum imposuit.

Papa plenariam remissionem omnium pœ-
narum remittere potest.

Papa ab omni pœna hominem soluere & sal-
uare potest.

Papa potest remittere animabus in purgato-
rio